

»At ty til HERREN er godt frem for at stole på mennesker« (Salme 118,8)

Penge, troens konkrete prøve

Verden har et skarpt blik for kristenhedens forhold til penge. Når menigheden advarer verden imod vantrø som al synds hovedsynd, og verden ser, at menigheden selv er vantrø, når det drejer sig om det mest praktiske og konkrete af alt, nemlig penge, afviser verden med rette menighedens advarsel som intet andet end ord, ord, ord. Er menigheden kun i stand til at tro på Gud, når det drejer sig om de usynlige begreber som f.eks. syndernes forladelse, men ikke når det drejer sig om den synlige og praktiske virkelighed, som pengene udgør, da har menigheden gjort troen så luftig og abstrakt, at den i verdens øjne ikke er andet end en virkelighedsflugt.

Bibelen vender atter og atter tilbage til ørkenvandringen, der måske klarere end noget andet understreger, at Gud ikke har vanskeligheder med at sørge for sit folks praktiske fornødenheder. Det var 600.000 mand foruden kvinder og børn samt en stor hob sammenløbet folk, der drog ud af Ægypten (2. Mos. 12,37-38), altså ca. 2 millioner mennesker. Hvis vi med dagens priser ansætter den daglige bespisning til 20 kr. pr. person, ville det koste 40 millioner kr. pr. dag at skaffe folket det daglige brød. En måned ville koste over en milliard! Vi svimler ved selve tanken! Vi kan næsten se hele kristenheden løbe fortvivlet omkring for på enhver tænkelig måde at få samlet penge ind, skaffet løfter om månedligt underhold, undersøgt mulighederne for kommunal og statslig støtte, osv. Men for Gud var det intet problem. I 40 år leverede han den daglige ydelse til en værdi af ca. 40 millioner kroner, altså ca. 1,2 milliard kr. pr. måned og ca. 14 milliarder pr. år. Den samlede sum for de 40 år bliver ca. 560 milliarder kr.!!

Atomfysikken har lært menneskene, at for Skaberens er der ikke nogen forskel på det allermindste og det største. Åbenbaringen, d.v.s. Guds tale om sig selv gennem Ordet, viser endnu tydeligere, at om Gud skal skaffe 4 kr. eller 40 millioner kr. pr. dag, er Ham lige let. Det er med andre ord intet problem for ham. Hvis vi mener, det er lettere for ham at skaffe de 4 kr. men sværere at skaffe de 40 millioner, kender vi ham ikke som *Den Almægtige*.

Den Almægtige bespiste 2 millioner mennesker i 40 år i en ørken; han lod ikke deres klæder og sko blive slidt. Han sendte ravnene til profeten *Elias* med morgenbrød og middagsmad, og senere, da profeten var på flugt, sendte han ham ristet brød og en krukke med frisk vand. Og hvem kan glemme, at det var med nogle få brød og fisk, Herren bespiste en tusind-

tallig skare?

Den tanke, at Gud har problemer, når det drejer sig om penge, er dybest set gudsbespottelig. Han har skabt alt og råder frit og suverænt over alt det skabte, inklusive guldet og sølvet, enhver bankkonto, enhver aktie- og obligationsbeholdning, ethvert kostbart maleri eller persisk tæppe, enhver samling af kongeligt porcelæn, enhver villa, enhver bil, enhver lystbåd, alt hvad nævnes kan!

Ikke blot råder han over dette, men han er også i stand til at velsigne et lille forråd, så det strækker til *langt ud over* menneskelig beregning. Hvor mange af hans hellige har ikke oplevet det.

Og ikke blot det – han er også i stand til *ud af intet* (altså hvor der end ikke er et lille forråd) at skabe alt, hvad hans folk behøver. Det er nærmest dette, ørkenvandringen så herligt understreger!

Han er den samme i går, i dag og til evig tid!

Vi finder ikke et eneste eksempel i Bibelen på, at Guds tjenere *først* undersøgte, om de kunne skaffe tilstrækkeligt med penge, før de gav sig til at tjene Gud. Den eneste relevante undersøgelse går ud på at blive klar over, *hvad der er Guds vilje*.

Hvad Gud vil, skal han nok skaffe midler til.

Derfor ser vi, at disciplene på Jesu kald forlod deres indkomstkilde (fiskeri, toldbod, osv.) for at følge ham. De vidste ikke, hvad de skulle leve af, men de stolede på Ham, der vidste det.

Således vandrede de i tro, ikke blot hvad de usynlige, evige ting angik, men også hvad angik noget så konkret og virkelighedsnært som det daglige brød. De blev aldrig til skamme.

Den levende tro ønsker ikke jordiske garantier eller sikkerhed af nogen art. Om den ønsker det, mon den da er så levende?

Vi tror på Gud den Almægtige

Søndag efter søndag lyder den apostolske trosbekendelse: »Vi forsager djævelen og alt hans væsen og alt hans værk!« Djævelens første ord er som bekendt »mon« – »mon Gud har sagt?« – »mon Gud er i stand til?« – »mon Gud holder sit ord?« – »mon man skal tro alt, hvad Gud siger?«

Næste led i bekendelsen er: »Vi tror på Gud, den Almægtige, himmelens og jordens skaber!«

Hvad betyder det for os, at Gud er almægtig? Ordet »almagt« taler om en *ubegrænset og ubetvingelig magt i enhver situation til enhver tid*, en magt for hvem

intet er umuligt.

Vi tror på Ham, der ud af intet skabte alt med sit ord. Når vi intet har, føler vi os hjælpeløse. Men Gud er almægtig. Han behøver ikke at have noget for at skabe noget eller skænke os noget.

De vældige bjerge er skabt ved hans ord, men det er det mindste græs også. Han lader årstiderne skifte, og nu i maj, da jeg skriver dette, lader han en rigdom af skønhed og duft vælde frem i haven under fuglenes kvidder, biernes summen og frøernes kvækken. I dammen svømmer guldfisken omkring, og ovre på naboens mark boltrer får og lam sig.

Hans rigdom er så overvældende, at vi kun er opmærksomme på en del af den og kun gør os til gode med en del. Vore sanser kan ikke opfange al skaberværkets herlighed, og år efter år er der flere bær på buskene, end vi kan nå at plukke.

Biernes verden er et under for sig, men det er fuglenes også – ja, alt, hvad han har skabt, er underfuldt og hele jorden er fuld af hans herlighed.

Om natten lyser myriader af stjerner over os, en stadig uimodståelig påmindelse om, at vi tror på Gud, den Almægtige, himmelens og jordens skaber. Løfter man sit blik imod dem og kommer de vældige afstande ud til dem i hu, svimler det for tanken – men vær forvisset: Gud er ikke svimmel – han har skabt dem alle med sit ord og kalder enhver af dem ved navn, skønt der er milliarder af dem.

Dem har han tal og navn på. Dig kender han også bedre, end du kender dig selv, skønt du kun er en af de 5 milliarder mennesker, der vandrer på jorden i dag og så har han tilmed tal på dine hovedhår!!

Skulle noget være umuligt for Ham?

»Hvor mange er dine gerninger, HERRE, du gjorde dem alle med visdom; jorden er fuld af, hvad du har skabt« (Salme 105,24).

»Hvo kan opregne HERRENS vældige gerninger, finde ord til at kundgøre al hans pris« (Salme 106,2).

Ulykken for Israels folk var, at »de glemte snart hans gerninger og biede ej på hans råd« (Salme 106,13) – og det er menighedens store ulykke i dag.

Lad os dog komme hans Almagt i hu og ikke nøjes med lejlighedsvis at fremsige trosbekendelsen!

Man har ikke indtryk af, at det voldte Gud besvær at skabe alt ud af intet eller at skænke Israels folk alt, hvad de behøvede til livets opretholdelse under ørkenvandringen.

Vi finder ikke i Bibelen nogen understregning af, at det, vi forstår ved den

konkrete, praktiske virkelighed, først og fremmest pengene, koster Gud nogen anstrengelse.

Hans »problem« (om vi tør tale så menneskeligt om ham) ligger der, hvor vi mennesker normalt ikke ser noget problem, fordi vi kender ham så lidt: nemlig på det åndelige område – hvorledes skal han bortskaffe synden, så han kan tage syndere til sig i en evig pagt?

Her kunne Gud ikke nøjes med at tale et ord med myndighed. Guld og sølv kan han skabe med et ord, men ikke syndernes forladelse. Det hænger sammen med, at vel er han almægtig, men han anvender aldrig sin almagt sådan, at der går skår i hans hellighed, hans moralske fuldkomnethed.

Synden måtte sones, om Gud skulle tilgive os syndere. Og soningen måtte være fuldkommen, svarende til Guds helige retfærdighed.

Soningen kostede sandelig Gud den Almægtige mere end et almagtsord. Selvom vi kun fatter så lidt, taler vor dødblege Frelser på sit kors så indtrængende til os derom. Lad os atter og atter dvæle hos ham i *Getsemane* og på *Golgata*, da vil vi aldrig tage alle vore synders nådige forladelse som en selvfølge – og gøre penge til et problem!

Da bliver det omvendt. Han, der ikke sparede sin egen Søn, men gav ham hen for os alle, hvorledes skulle han kunne andet end skænke os alt med ham (Rom. 8,32).

Vort folks nød

Det danske folk har næppe nogen sinde

siden reformationen befundet sig i så tæt et åndeligt mørke. End ikke den officielle Guds frygt, der i tidligere generationer var grundlaget for samfundets ordninger, er længere en bærende magt. Lovgivningen har tilsidesat de 10 bud, landets børn og unge ledes på skolerne til at vende Gud ryggen med forfærdelige følger for ærbarehed, anstændighed og menneskeværdighed. Alt dette er så åbenbart, at en uddybning er overflødig.

Man hævder i kristne kredse, at vi behøver en vækkelse. Det kan være sandt nok, men hvad indebærer en vækkelse?

Det inderste i en Gud-sendt vækkelse er, at en Guds rædsel falder over samvittighederne. Den evige, hellige Majestæt viser sin vrede. Enhver følelse af at være på lige fod med ham forsvinder. Han er virkelig en fortærende ild.

Eller for at anvende det udtryk, der er så berømt: *den uendelige kvalitative forskel mellem Den Almægtige og syndere* opleves nu som en ulidelig smerte i samvittighederne og fremkalder dette hjerteskrig: »Ham skal jeg aflægge regnskab for – jeg er fortabt – det er ude med mig!«

I en virkelig vækkelse melder Guds frygten sig med tilintetgørende vælde. »Vi venter dig på dine dommes sti!«

Der bliver ikke vist nåde imod den gudløse, men kun mod den tilintetgjorte gudløse, der er sønderknust i sin samvittighed og sønderbrudt i sin ånd.

Om vi får en sådan vækkelse, ved ingen, men hvad enten det bliver tilfældet eller ej, er det menighedens opgave at forblive salt og lys i en fordærvet og vantro

slægt, ja tilmed *himmellys*. Hver enkelt genfødt kristen repræsenterer i sit dagligliv sin Herre og Frelser og markerer ved lydighed imod Ham, at ligesom der er en uendelig kvalitativ forskel mellem Den evige og skabningen, er der en kvalitativ forskel mellem syndere og hellige, så sandt Jesu liv ved Helligånden »reproduceres« i enhver, der lever i Ånden, vandrer i Ånden, taler i Ånden og derfor dører kødets gerninger.

Nu er der, som nævnt, intet, verden er mere opmærksom på end netop menighedens forhold til penge. Ophæver vi her den uendelige forskel mellem Gud og hans folk på den ene side og verden på den anden side, har vi gjort verden endnu mere immun overfor vidnesbyrdet – og skylden er da vor!

Saltet har mistet sit salt og duer ikke til andet end at kastes ud og trampes ned under verdens ringeagt og skuldertræk.

En ung forretningsmand fortalte mig, at han var rystet over alle de tiggerbreve, han havde modtaget fra kristne foretagender, der havde hørt om hans succes i erhvervslivet. »Jeg har en hel stabel tiggerbreve på mit skrivebord,« sagde han bedrøvet.

Jeg henvender mig i hele dette nummer af *Mod Målet* til kristenheden med en indtrængende anmodning om, at vi taler ud med Den Almægtige, himmelens og jordens Skaber, og lader ham sige os, hvad Han har at sige om vort forhold til penge.

Den store forskel

Det sande udtryk strækker snart ikke mere til for at bevæge vort hjerte og gøre indtryk på os. Når vi f.eks. siger *Herre*, hvor mange af os aner da egentlig, hvem vi har at gøre med? Hvem tænker på, at der mellem ham og os består en *uendelig, kvalitativ forskel* (for at anvende *Kierkegaards* berømte udtryk)?

Gud siger om sig selv: »Jeg er den, jeg er!« Dermed markerer han selv den uendelige forskel. Han siger også: »*Mine tanker er ej eders, og eders veje ej mine – nej, som himmelen er højere end jorden, er mine veje højere end eders og mine tanker højere end eders*« (Esaj. 55,8-9) og understreger dermed den uendelige, kvalitative forskel – men hvem bærer ved tanken herpå?

I forfladigelsens tid, hvor Guds-livet og dermed menneskelivet forfladiges, må vi atter og atter besinde os på, hvem vi har med at gøre, og bede om nåde til ikke at deltage i nivelleringen, udjævningen og

forfladigelsen, men bevares i Guds tanker og på Guds veje, rede til at stå som dårer i verdens og i kristenhedens øjne.

Det kan blive nødvendigt at gå alene – ja, dybest set må enhver af os altid gå alene, thi enhver bærer ansvaret for sig selv og har personligt med HERREN at gøre.

Det dæmoniske

Nivelleringen eller udjævningen af den uendelige forskel imellem Herren og os er det dæmoniske. Det er vi ikke synderligt opmærksomme på. Gennem nivelleringen trækkes Gud ned til vore tanker og vore veje; det er dæmonisk. Faren er, at vi ikke oplever det som dæmonisk, thi når Gud trækkes ned, er han jo nemmere at have at gøre med. Da passer han ind i vore tanker, planer og opfattelser – ja, da er han måske endda efter vor smag! Vi omdanner Gud efter vort billede og gør Herren, hvis navn vi stadig benytter, til noget, han ikke er. Det er det dæmoniske; det synes at være

trængt så dybt ind i menighederne, at der formentlig kun vil være en enkelt her og en enkelt der, der følger Lammet, hvor det går. Det store flertal tilpasser sig nivelleringsringen, lidt efter lidt – det er jo så trættende at blive ved med at sige fra og gøre modstand!

Penge

Penge er den stærkeste magt i verden. Mammon er denne verdens gud. Men penge har *intet* at skulle have sagt i Guds rige. Gud er ikke i nogen henseende afhængig af penge; guld og sølv tilhører ham.

Mange af os blev rystede, da vi så kristne bevægelser, som vi hidtil havde haft agtelse for, stå side om side med denne verdens stakkels faldne mennesker for at søge at få del i de 143 millioner kr., der var kommet ind, da spillesyge, arme danskere havde deltaget i fjernsynets superbingo.

Disse bevægelser fik da også deres andel af millionerne og ophævede for øjnene af hele Danmark dermed den uendelige forskel imellem Gud (som de siger, de vil tjene med disse penge) og mennesker. De aflagde i virkeligheden det vidnesbyrd om Gud, at for ham er alting ikke muligt, derfor stod de sammen med andre syndere og bad syndens mennesker om penge. Gud er altså lige så afhængig af penge som menneskene. Han kan ikke skaffe dem, men må bede superbingo om hjælp – ellers går det ilde med hans sag – ellers kan han ikke evangelisere Danmark!

Det er dømonisk. Her lykkedes det sattan at bruge menigheden i sin dømoniske sag: at ophæve den uendelige forskel imellem Gud og mennesker. Nu ved hele Danmark, at der ikke er nogen væsensforskel imellem Ham og mennesker. Det er, hvad disse evangeliske bevægelser hjalp det danske folk til at indse. Når det drejer sig om mammon, er Gud lige så hjælpeles som menneskene. Han er underlagt pengenes magt.

Nivellering – udjævning – udglatning – forfladigelse – altsammen i Guds navn – altsammen for at tjene Guds sag – kan det være mere dømonisk?

Jeg henvender mig med disse linier til disse evangeliske bevægelser og anmoder dem indtrængende om for vidnesbyrdets skyld og for deres egen skyld at sende alle pengene + renter tilbage til fjernsynet og bede Gud og det danske folk om tilgivelse for denne store synd. Hvis I gør det, vil Gud – det tror jeg – vende det dybe fald til velsignelse for mange – og det dømoniske vil blive stødt ud.

I vil jo dybest set tjene Herren – men har ladet jer overliste. Jeg ved, det er svært at ydmyge sig, men gør det alligevel! Det vil føre til dyb og rig velsignelse.

Jeg beder mine nærmeste venner om at stå urokkeligt fast og lægge sig på sinde, at vi har med Herren at gøre, hvis tanker og veje er adskilte fra vore ved en uendelig forskel. Esajas 55,8-9 gælder også penge!

Vort forhold til penge afslører vor tros egentlige indhold. Da de evangeliske bevægelser henvendte sig til fjernsynet og bad om penge, afslørede de som sagt, at *de har ladet sig overliste til ikke i praksis at stole på, at for Gud er alting muligt*. Det er i virkeligheden det samme som at afskaffe Gud, thi enten er han Gud og så er alting muligt for ham, eller også er han ikke Gud, og så er det naturligt begrænset, hvad han formår. Det danske folk har nu ulykkeligvis fået at vide, at for Gud er alting desværre ikke muligt. Hvorfor skulle folket omvende sig til en Gud, der er så begrænset i sin formåen? Ham er der da ingen grund til at frygte.

Ikke blot det! Ved at henvende sig til fjernsynet om penge, har disse bevægel-

ser, stik imod deres eget ønske, *ladet det danske folk forstå, at troen ikke har nogen moralsk etisk kraft*. Pengene er jo skaffet til veje ved noget så uetisk som en appel til spillesyge og vindingssyge danskere, og det har disse bevægelser godkendt. Sandelig er det dømonisk, når kristelige bevægelser godkender spille- og vindingssyge og fornægter evangeliets omskabende kraft.

Endelig er disse bevægelser, der be- kender, at de bygger deres virke på Bibelen som Guds ufejlbarlige ord, *alligevel kommet til at sige det danske folk, at Bibel troskab endelig ikke må drives for vidt*, thi troskab mod Ordet har kun relativ, men ikke absolut betydning. Hvor det er for svært at være tro imod Ordet, behøver man ikke at være det.

Nivelleringen og dømoni går altid hånd i hånd – lad os dog vågne op, inden Guds vrede rammer os med væld!

Kristelige organisationer

Så langt erfaringen rækker, fører enhver form for organisering af det åndelige liv til en nivellering, en ophævelse af den uendelige forskel imellem HERREN, Gud den Almægtige, himmelens og jordens skaber, og mennesket, en tilpasning af Gud til den menneskelige arbejdsform, den menneskelige fornuft.

Hvis man spørger: »Ved du, hvor Ånden blæser i morgen – i overmorgen – om tre måneder?« da vil alle svare *nej*. Du kan med andre ord ikke organisere Helligånden!

Men så er det jo en modsigelse, at du organiserer den gerning, du siger, du vil udføre i Åndens kraft!

Du har jo ingen anelse om, hvorhen Ånden blæser om nogle dage – tænk, om den blæser en helt anden vej end dine tanker, dine planer – tænk, om Ånden endog blæser den modsatte vej! Tænk, om Gud slet ikke har brug for din organisation! Det er muligt, du anser den for betydningsfuld, men det er ingen garanti for, at Gud også gør det. Det er også muligt, at du slet ikke kan forstå, hvordan Guds værk skal ske uden din organisation, men Gud tænker anderledes.

En kristelig organisation er et udtryk for, at man ophæver den uendelige forskel imellem Helligånden, der er Gud, og mennesket, altså imellem Helligåndens måde at arbejde på og menneskets.

Der findes derfor ingen kristelig organisation, der ikke på den ene eller anden måde bliver afhængig af penge. Man er nødt til (ganske som verdens børn) at gøre opmærksom på sine behov, skabe interesse om sit arbejde, appellere til velvillig støtte – altsammen under påberøelse af, at det er Guds sag, man tjener – men glemmende, at der er en uendelig forskel imellem Guds tanker om tjeneste og vore.

Det dømoniske trænger ind og anvender den kristne organisation til at præsentere Gud for verden på en sådan måde, at verden kender sig selv igen i denne præsentation, for *sådan gør verden også* – den ene aften beder et verdsligt foretagende lige før radioavisen om støtte til den gode sag, den næste aften beder en kristen organisation om støtte til den gode sag – den ene dag modtager du en farvestrålende brochure fra et rejsebureau, den næste dag en lige så farvestrålende brochure fra et kristeligt foretagende om at være med. Umærkeligt for de fleste udglattes forskellen mellem Helligånden og gode menneskelige tanker. Kun ganske få er rystet derover. De fleste billiger nivelleringen og deltager i den med Jesu navn på deres læber.

Jeg ved naturligvis, at der findes mange oprigtige kristne i de kristne organisationer, mænd og kvinder, som af hjertet kun ønsker at tjene Herren. Men det er just det listige ved det dømoniske, at det sniger sig ind, så snart vi lader os forlede til i vor tjeneste at handle uafhængigt af HERREN og dermed udglatter forskellen mellem hans tanker og vore.

Der er intet menneske, der ikke ville gribe fat i arken og holde den fast, da okserne snublede – alligevel blussede Guds vrede op mod *Uzza*, der i bedste mening gjorde dette, og han døde på stedet for Herrens åsyn (1. Krøn. 13,9-10). Her burde vi kunne blive opmærksomme på den uendelige forskel imellem Gud og mennesket, imellem Guds tanker og vore. Burde vi da ikke frygte? Eller skal vi (for at citere *Karl Barth*) vedblive med at snuppe Guds billigelse af vore foretagender som den selvfølgeligste sag af verden? Gud griber ikke så drastisk ind i vore dage, men det betyder ikke, at han har forandret sig; det er derimod et udslag af hans langmodighed, der burde lede os til omvendelse, så vi opgiver vor egen måde at tjene ham på (om den end er lige så »helhjertet« og velment som *Uzzas*) og lader os lede af Guds Ånd, der netop er *Gud!*

Nivelleringen og Guds frygten

Når den uendelige forskel imellem Gud og mennesket udglattes, da nedbrydes Guds frygten. Dermed sættes den sande visdom på porten. Ind kommer i stedet for en mængde »gode ideer og gode forslag«.

Har du betragtet vor Herre Jesus, da han vandrede hernede – hvorledes han, der er mellemmanden imellem Gud og os, altid opretholdt den uendelige forskel imellem Gud og den faldne menneskehed. Han kunne slet intet gøre, uden hvad han så, hans himmelske Fader gjorde. Han sagde intet af sig selv, men kun, hvad Faderen gav ham at sige. Han gjorde Faderens vilje på Faderens måde – intet andet.

Derfor stødte han voldsomt sammen med sin familie, sine venner og naturligvis med tidens åndelige ledere. Sin nære ven Peter kaldte han engang for satan, fordi Peter kun sansede, hvad der er menneskers, ikke hvad der er Guds. Peter kunne ikke forstå Guds vej og ville derfor ophæve den uendelige forskel imellem den og sin vej – han ville med andre ord nivellere Gud ned til, hvad han i sin allerkærligste indstilling mente, men det var satanisk, dæmonisk.

Kristus opretholdt den uendelige forskel kompromisløst; derfor er frelsen fuldbragt. Han gik Guds uforståelige vej til ende, den vej, der er himmelhøjt over enhver af vore veje.

Tænk, vore veje er aldrig Guds! Lad det være udgangspunktet, når kristne kommer med forslag og ideer! Det hænger sammen med, at det drejer sig om en uendelig *kvalitativ* forskel mellem Ham og os. Guds opfattelse af, hvad der har »kvalitet«, og vor har intet berøringspunkt – forskellen er *uendelig*. Det burde vi kunne ane noget om, blot vi betragter vor Frelser. Se ham hængende på et kors, tornekronet, martret, hænder og fødder gennemboret af nagler, helt i sine fjenders vold – intet andet at se end elende, magtesløshed og en smertefuld død – her er alt det, vi skyer og vender ansigtet fra – her er alt det, der i vore øjne ikke fører til noget – men her er alt det, der består for Gud i kraft af sin guddommelige »kvalitet«! Jeg gentager mit ofte stillede spørgsmål: Var Jesus i sin gerning afhængig af penge? Kunne han have udrettet mere, hvis blot han havde haft nogle flere skiltinger (en hel eller en halv million – for ikke at sige 3½ millioner)?

Hvis vi ikke haster bort fra den guddommelige »kvalitet«, kan det være, Gud i sin barmhjertighed vil hjælpe os til ikke at være med i forfladigelsen og udglatningen af forholdet mellem Den hellige Gud og os.

Evangeliet

Hvor godt, at der er denne uendelige forskel mellem Gud og os! Den kommer atter og atter til udtryk i Den hellige Skrift. Man kan vanskeligt læse et kapitel i Ordet uden at blive gjort opmærksom på den.

Vore egne tanker står som en stor hin-

dring i vort liv med Herren og vor tjeneste for ham. Også det vidner Skriften indtrængende om.

Vi lever imidlertid i nivelleringsens uhyggelige tid, og vi er alle påvirkede af den. I det danske samfund er der ingen modstandskraft imod den, og menigheden, som skulle være den sidste skanse, er snart løbet over ende.

Går man ind til et kristeligt møde i vore dage, kan man næsten være sikker på, at her oplever man ikke den uendelige kvalitative forskel mellem Den Almægtige og hans skabning, thi alt, lige fra sangen til forkyndelsen, er nivelleret ned, så Gud nu er populariseret, undertiden for-nøjeliggjort til at være en af os andre, blot lidt bedre, lidt kærligere, lidt mere sympatisk. Her kan alle stort set være med, thi her er ingen hellighed, der får syndere til at skælve, ingen stilhed, hvori evigheden melder sig, ingen uendelig forskel.

Men Gud forbliver den, han er. Han forandrer sig ikke. Vil vi bevares fra at rives med af nivelleringsen, må vi have ham for øje og lade ham tale ud med os. Hans ord samler sig som et afsluttet hele i de syv menighedsbreve i Johs. Åbenbaring. Her taler han

1) som den, der holder de syv stjerner i sin højre hånd, og som vandrer midt imellem de syv gulldlysestager (2,1),

2) som den første og den sidste, han, som var død og blev levende (2,8),

3) som han, der har det tveæggede skarpe sværd (2,12),

4) som Guds søn, han, der har øjne som flammende ild, og hvis fødder ligner skinnende malm (2,18),

5) som han, som har Guds syv ånder og de syv stjerner (3,1),

6) som Den hellige, den sanddru, han, som har Davids nøgle og lukker op, så ingen kan lukke i, og lukker i, så ingen kan lukke op (3,7),

7) som han, der er Amen, det troværdige og sanddru vidne, Guds skaberværks ophav (3,14),

med andre ord: her taler han, der er *uendeligt ophøjet over vore begreber* og *forestillinger* – her mærker vi den uendelige forskel mellem ham og os!

Han siger gang på gang: »Jeg kender dine gerninger« (2,2 og 19 samt 3,1, 8 og 15), og spørgsmålet, han rejser, er ikke,

om vore gerninger er fyldestgørende i vore egne eller andres øjne, men om de er det i Guds øjne (3,2), altså i hans øjne, der ser på vort arbejde ud fra sit synspunkt, der er uendeligt forskelligt fra vort, i hans øjne, der er som flammende ild.

Om vi lader Herren tale ud med os gennem disse breve, der er *nutid*, thi i samtlige breve opfordres den, der har øre, til at høre, hvad Ånden *siger* til menighederne, da går der en Guds dom hen over os – ikke blot over de sørgelige penge-sager, vi har været vidner til, men over den samlede, dæmoniske nivellering af det guddommelige.

Hvad bliver der tilbage af kristenhedens foretagsomhed?

Hvad bliver der tilbage af os selv, vore meninger, ideer, argumenter, osv.?

Der lyder atter og atter fra Ham, der taler, Gud selv, et: »Omvend dig« (2,5, 16, 21 og 3,3 og 19).

Gud tåler aldrig, end sige godkender, at hans folk, der kalder sig med hans navn, nivellerer ham og gerningen for ham ned til noget, der ophæver den uendelige forskel mellem hans tanker og vore, mellem hans veje (metoder) og vore. Det vil være et evigt tab for enhver, der gør det, sker det end i »bedste mening«.

Lad os søge ly ved Golgatas kors. Der, om noget sted, går det op for os, at Gud er ikke som vi, og at han ikke behøver vor hjælp. Med vor Frelser for øje fatter vi ved Helligåndens hjælp, at vort kald som hans vidner ikke består i at gøre noget for ham, men gøre hans vilje, som sendte os, ligesom Han gjorde sin Faders vilje. Det lille ord »ligesom« møder os, når vi er grebet af Kristus, så vi fatter, at hele vort kald kan samles i dette ene: »Ligesom Faderen har udsendt mig, således sender jeg også jer« (Joh. 20,21).

Da »reproduceres« hans liv og vandrings af Helligånden i os små. Det frelser os midt i nivelleringsens dæmoniske tid fra lidt efter lidt at blive meddelagtige i den. Kun da får vi nåde til at aflægge et vidnesbyrd, der bl.a. lader verden forstå i praksis og ikke kun i ord, at *for Gud er alting muligt*, og at *troen på Gud har en moralsk-etisk omskabende og dermed for-løsende kraft*.

Den store forskel igen

Vi lever i nivelleringsens dæmoniske tid, umiddelbart inden Herren åbenbarer sig i herlighed for menighedens og alverdens øjne. Da bliver der sat stop for nivelleringsen, og dommen tager sin begyndelse med Guds hus.

Dommen lignes i Skriften ved en op-

måling af Guds hus; den alen, Gud måler med, er en *håndsbred længere end den sædvanlige* (Ezek. 40,5).

Det er menighedens hellige forret og forpligtelse at anlægge Guds målestok på alt, hvad vi gør, thi vi er jo med til at bygge på den grundvold, der er lagt, nemlig

Jesus Kristus.

Her er det imidlertid, at den dæmoniske nivellering sætter ind og frister os til at anvende den *sædvanlige* alen, der er en håndsbred mindre end den guddommelige.

Forskellen forekommer os måske ikke

særlig stor. Mangfoldige er slet ikke opmærksomme på den; de har aldrig lagt mærke til den, thi overalt, hvor de har været i kristenheden, har man anvendt den sædvanlige målestok. Derfor har de aldrig fået det dybtgående indtryk af den uendelige, kvalitative forskel mellem Ham, der hedder Jeg Er, og alle os andre.

Nivelleringen sætter ind med pression over alt. Tænk blot på menighedens sang i dag. Hvorfor er der så godt som ingen forsamling, der kan modstå presset af »gospels«, rytmisk sang med hoftevridding og håndklap, rock og åndstynende kor med gentagelse i det uendelige? Pinsedag holdt man i København en »Gudstjeneste« i en »kirke« hvorfra karnevallet udgik! Her blev som næsten alle andre steder nivelleringen »velsignet i Jesu navn«, og den uendelige forskel mellem Guds majestæt og et karneval totalt ophævet. Ingen protesterer, thi det sædvanlige, som i dag er usædvanligt ringe, er den målestok, man måler Guds hus med, og så forvandles det til en røverkule, hvor kødet, verden og synden har det afgørende ord – men i Jesu navn! – det er det dømmiske!

Presset er voldsomt, thi ondskabens åndemagter vil ødelægge Guds hus indefra, og det er lykkedes i høj grad. Man ser en stor aktivitet overalt, et energisk virke med alle den moderne tekniks hjælpemidler taget i brug, megen begejstring, sang og larm – alt sammen i Jesu navn – nivelleret ned, bort fra Den Hellige, så ingen kommer til at bæve ved den uendelige forskel mellem Ham og os. Man anvender den sædvanlige målestok, og da den anvendes overalt, hvordan skulle nogen (især nogen ung og uerfaren) blive bange for, om den nu også er den rigtige målestok?

I vort land går det forfærdeligt ned ad bakke. Da store evangeliske bevægelser stillede sig op i rækken af syndere for at få fat i syndige penge uden at skamme sig, blev det klart, at nivelleringen er trængt så dybt ind i bibeltro kredse, at det kun kan sammenlignes med et skred.

Forskellen mellem Den Almægtige og afmægtige blev ophævet for øjnene af hele folket, men næsten ingen sørger og gør modstand, thi hvad der her skete var jo kun et udslag af, at man forlængst har trukket Gud ned til sit eget plan og sine egne veje – det var »det sædvanlige«.

Og nu vil man bygge på grundvolden Jesus Kristus med penge, som synden og vantroen har skaffet til veje! – Det er imidlertid så sædvanligt, at ingen ligger søvnløse herover! Nu har man penge til sekretærer og funktionærer, til missionshuse og månedsblade, så nu kan man rigtig tjene Guds sag – blot ikke på Guds måde!

Man har skjult Gud for det danske

folk, idet man har forvandlet ham til en fornuftig bankmand, der ikke ser så nøje på, om de penge, han modtager, er skaffet til veje på den ene eller den anden måde.

Man har vasket snavsede penge hvide ved at inddrage dem i »hellig tjeneste«.

Guds målestok er anderledes, men kun tilliden til hans almagt og troskab formår at anvende den. Da den fattige enke lagde sine småmønter i tempelbøssen, målte Herren den gave med sin målestok og sagde: »Sandelig siger jeg eder: denne fattige enke har lagt mere deri end alle de andre ...« (Mark. 12,43-44).

Først understreger han, at han har noget uendeligt vigtigt at sige sine disciple ved at kalde dem til sig. Dernæst siger han sandelig!

Han fortsætter med: »siger jeg eder« og understreger sin guddommelige myndighed. Her taler han, der er større end Moses.

Og så siger han, at hun lagde mere end alle de andre.

Herren ved, hvad han siger, og hvad han taler om. Han siger, at hun lagde mere, og han mener, hvad han siger. Det var ikke *forholdsvis* mere, *relativt* mere; det havde han ikke behøvet at gøre sine disciple opmærksomme på, thi enhver, der ser et fattigt menneske give af sin fattigdom, bliver straks varm om hjertet og føler, at de rige sagtens kan give af deres overflod.

Nej, hun gav mere! Hendes gave har større værdi for hans sag end alle de andre. Den kan derfor bruges til mere end de andres gaver! Tror du det, min læser?

Det understreger den uendelige kvalitative forskel mellem Herrens syn på penge og vort. Skal vi så vende Ham ryggen, blæse på, hvad han siger, og trække ham ned til mammons egen måde at regne og vurdere på?

Den fattige enkes pengegave er sådan, at med den kan der bygges på grundvolden, Jesus Kristus. Han gav nemlig sig selv helt, og enhver pengegave, der som hendes er udtryk for og udslag af den fulde hengivelse til Guds vilje, anvender han til uendelig velsignelse, medens penge, der skaffes til veje på den sædvanlige måde, gør mere skade end gavn i Guds rige og overhovedet ikke kan anvendes i den bygning, der skal opføres på grundvolden Jesus Kristus.

Derfor er det sikkert og vist, at de millioner af kroner, som »bibeltro« kristelige foretagender nu har skrabet til sig i køen blandt andre syndere, kun kan skade deres arbejde, underminere det og udsætte dem for Guds harme. Det er i sig selv slemt, men langt frygteligere er den virkning, deres vantro har haft i vort folk, som nu med et skuldertræk og et hånligt udtryk kan sige: »Der er ingen forskel mellem de kristne og os, når det drejer sig om pen-

ge!«

Nivelleringen er gennemført så totalt, at hele det danske folk nu ved, at man skal absolut ikke tage Gud alt for højtideligt. Han går med til en sjov super-bingo og vil gerne have fat i skillingerne!

Og når et stykke tid er gået, falder de fleste tilføje under nivelleringen. Lunkenheden skal nok finde en vits, der gør det muligt at udjævne den til en bagatel, og de få, der gør modstand, er jo under alle omstændigheder et mindretal!

Årsagen

Det er hovedsagelig *evangelisk-lutherske* foretagender, der har hjulpet de dømmiske nivellerende kræfter i deres nedbrydende gerning her i vort folks uendeligt dybe åndelige nød.

Saltet har mistet sit salt. Nu kører arbejdet videre i en saltløs, nednivelleret, kompromissøgende blanding af tro og vantro. Man lægger næppe mærke til folkets foragt, thi til daglig arbejder man indenfor sine egne kredse.

Jeg har tænkt meget over, hvad årsagen kan være, til at evangelisk-lutherske kristne, der i deres fundatser understreger, at de tror på Bibelen som Guds ufejlbarlige ord, og som hævder, at man kun i Ordet kan finde vejledning, hvad liv og lære angår, at netop de svigter så forfærdeligt og går i spidsen for nivelleringen.

Jeg har hidtil haft agtelse for disse bevægelser, derfor blev chokket så meget voldsommere, da det var dem, der stod på synderes vej og sad i spotteres lag for øjnene af hele Danmark for med tak at tage imod millioner af bingopenge til Guds sag!

Hvad kan dog årsagen være? Det kan jo ikke være et pludseligt fald for en pludselig fristelse. Det kan kun være resultatet af en nivellering, der har stået på i længere tid.

Jeg har kendt og kender strålende kristne iblandt dem, som jeg takker Gud for af hele mit hjerte. De sørger og sukker ligesom vi andre.

Det er forfærdeligt, at pengene har en sådan magt over troen i evangelisk-lutherske kredse. Og det gør så ondt, thi det lammer alt det gode, der findes iblandt dem. Alt det lys, Gud har skænket dem, kan ikke stråle med overbevisende kraft, og evangeliet, der er Guds kraft, er nu gjort kraftesløst af pengene.

Dog, Gud er såre langmodig og barmhjertig. Han skænker os alle tid til omvendelse, til hjertensbod, at hans nåde imod os dog ikke skal være forgæves.

Jeg er ikke ude efter en eneste proselyt med disse linier. Kom endelig ikke til os. Følg Herren!

Men hvad der ligger mig tungt på sinde er, at der i Guds menighed må findes

åndelig kraft til at stå den dæmoniske nivellering imod, være sig på forkynnelsens, mødeformens, sangens, opdragelsens eller pengenes område, at der dog endnu må findes Guds frygt i Danmark og et saltholdigt evangelium.

Man kan, uden at være farisæisk dømmende, sige, at *Den danske Folkekirke*, den evangelisk-lutherske kirke, der i følge Grundlovens §4 understøttes af staten, som helhed har ophørt med at udøve nogen etisk-moralsk omskabende kraft i det folk, den omslutter og støttes af.

Mange, deriblandt jeg, håbede, at *de frie bevægelser indenfor den evangelisk-lutherske bekendelse*, der fortalte omver-

denen, at de byggede deres liv og lære på Bibelen som Guds ufejlbarlige ord, ville være et redskab i Guds hånd til at forkynde troen på vor Frelser og Herre for det danske folk med moralsk-etisk kraft, så forkyndelsen kunne lede til et brud med verden, til genfødsel og omvendelse, men jeg forstår nu, at vort håb var ønsketænkning. Det gør ikke skuffelsen mindre!

Nu har vi »kun« Gud at vente noget af! Det, vi venter, er med *Esajas* at møde ham på hans dommes sti (kap. 26,8). Vi er medskyldige i vort folks forfald, der ikke mindst har sin årsag i, at vi, der bekender os til Jesus af Nazaret, så ofte nivellerer

troen ned til det overkommelige!

Stakkels Danmark! Må den rest, der er tilbage af troens folk, blive bevaret som salt, som levende vidner, som efterfølgere!

Må Herren bevare vore hjerter fra al farisæisk selvgodhed, selvtilfredshed og selvtillid. Må hans overvældende nåde imod os forny os dag efter dag efter *hans* billede, *hans* sindelag, *hans* tanker, *hans* veje, så det ikke blot er en ortodoks rigtig bekendelse, at vi forsager djævelen, alt hans væsen og alt hans værk, og at vi tror på Gud, den Almægtige, himmelens og jordens skaber, men også sandhed!

Manglede I noget?

Vi har skrevet indgående om troens forhold til penge og vil, inden vi slutter af, understrege, at troen, hvor rodfæstet i Kristus den end må være, aldrig er herre; den kan ikke bestemme over Gud; den kan ikke sætte ham stolen for døren og sige til ham, at nu har han at skaffe så og så mange penge; troen optræder aldrig stormægtig; den praler ikke af sig selv; troen er ydmyg, d.v.s. altid *bøjet under Guds vilje*.

Bøjet under Guds vilje

Vor Herre Jesus sagde, umiddelbart inden han gik ind i *Getsemane* have: »Da jeg udsendte jer uden pung og taske og sko, kom I da til at mangle noget?« De svarede: »Nej« (Luk. 22,35).

»Da jeg udsendte jer« – det er det første! Herren er den samme i dag; også i vor tid udsender han – lad os se til, at vi ikke »hjælper ham« hermed, så der skabes et forkert indtryk af, hvad det vil sige at være udsendt af Herren, og ingen bærer ved tanken på, om Herren overhovedet kan sende ham.

»Da jeg udsendte jer *uden pung og taske og sko*« – det er det andet, som vi også bør bøje vor vilje og vore meninger under. De ville naturligvis selv tage pung og taske og sko med, thi så var de i nogen grad sikrede, men Herren sagde udtrykkeligt, at således udsender han ikke. De skulle ikke arbejde med et sikkerhedsnet af menneskelig tryghed under sig. De skulle ikke støtte deres tjeneste til garantier af den ene eller anden slags. Hans gode vilje var, at de skulle få lov til at opleve, at han sørgede for dem. Han sendte dem som lam iblandt ulve, altså hjælpeløse – men han drog omsorg for dem dag efter dag.

Hvis vi dybt i vor samvittighed ved, at Herren har sendt os, og vi også ved, at vi ikke har søgt nogen jordisk garanti, da får vi lov til at opleve atter og atter, hvor om-

hyggelig Herren er med at tage sig af os både åndeligt og materielt.

Bøjet under hans vilje endnu engang

Da de blev spurgt, om de da manglede noget, lød der et enstemmigt *nej* fra dem. Hvorfor ser det anderledes ud i kristenheden i dag? Hvorfor får vi atter og atter at vide, at man mangler penge til arbejdet?

Grunden kan kun være, at man ikke arbejder på Herrens måde. Det behøver ikke at betyde, at man er uoprigtig eller mangler nidkærhed – det skyldes som regel, at man har været for hurtig til at sætte et arbejde i gang og ikke givet sig tid til at overveje for Herrens åsyn, hvordan han arbejder. På den måde er de kristelige organisationer opstået. Nidkære mænd har set et behov – de har følt sig kaldet til at dække dette behov, hvad enten det nu er evangelisation, mission eller noget tredje – og så har de i deres iver bygget et stort apparat op, thi de kunne ikke forestille sig, at Gud kunne arbejde på nogen anden måde; således gør jo alle, der vil udrette noget stort for Herren.

Umærkeligt for dem selv glider de bort fra Helligåndens, altså Guds arbejds-måde, der er så enkel, at mennesket aldrig rigtig fatter den og tror på den. Med organisationen opstår en mængde behov, der ikke ville opstå, hvis man fulgte Åndens tjenestevej. Og snart vipper tyngdepunktet over, så man må søge garantier af den ene eller anden art (støtteordninger, garantier om månedligt bidrag, o.s.v.) – og dermed er man borte fra Herrens vidunderlige enkelhed: *ingen pung – ingen mangel!*

Det gør så inderligt ondt at være vidne hertil, thi det drejer sig jo ikke om lunkne kristne, men om ivrige, der gerne vil gøre alt for at tjene Herren.

Stadfæstelsen

Når Jesus udsender, er det uden menneskelige garantier; dermed kan man sige, at »beviset« på, at han er med i gerningen, består i, at de ikke mangler noget. Han stadfæster deres gerninger på en vidunderlig måde ved at give dem, hvad de behøver. Deres tjeneste sker i daglig praktisk afhængighed af ham.

Det er farligt at vende op og ned på dette forhold, således som kristenheden er tilbøjelig til i dag. Nu søger man garantier, før man »antager« folk i organisationen – men så er det jo umuligt at blive klar over, om Herren stadfæster gerningen. Det er derfor, der må så mange overtalende ord til for at forklare, hvor vigtigt arbejdet er. Man må hele tiden understrege, hvor uhyre betydningsfuldt det er, men det er altid trist, når der skal bruges store ord i arbejdet for Herren. Det skulle aldrig være nødvendigt at fortælle andre, at tjeneste for Herren er betydningsfuld. Det er vel en selvfølge. Skal der mange overtalende ord og megen reklame til for at »overbevise« kristenheden om tjenestens overmåde store betydning, virker det stik modsat på åndelighedsindede.

At være bøjet under Guds vilje er dagligt at være ved nulpunktet for Herrens fødder. Her hører vi hjemme. Her hører vor gerning hjemme. Her hører alle store ord og reklamer for virksomheden op. Hvor er det befriende. Her bliver Herren alene stor, og her trives troen og behøver ikke anden støtte.

Her udvikler troen sig ikke til fanatisme, så den begynder at *kræve* af Gud. Den bliver ikke stor på det, så den begynder at prale. Vel får den lov til at erfare, hvor trofast og barmhjertig Gud er, dog ikke på grund af den troendes indsats, men ene og alene på grund af Guds egen barmhjertighed og udtømmelige nåde!

Den, der skriver dette, er en stor syn-

der, der endnu ikke er og formentlig aldrig hverken i tid eller evighed bliver færdig med at undre sig over, at Gud ikke har forkastet ham. Og at han har draget omsorg for mig i stort og småt er mig for underfuldt – for stort til at jeg kan fatte det fuldt ud.

Jeg glemmer aldrig den tredie juni 1946. Den første juni var jeg hørt op med mit formiddagsarbejde i *Landsnævnet for Børneforsorg* for at kunne anvende formiddagene til at fordybe mig i Ordet. Min hustru og jeg havde følt, at det skulle jeg gøre, og vi syntes, Gud havde talt til os gennem *Paulus'* formaning: »Køb den belejlige tid!« Det var ikke noget egentligt offer, for jeg havde jo min stilling som embedsmand i *ministeriet*, hvor jeg mødte kl. ca. 12. Jeg havde altså opgivet mit »ben«, som vi kaldte den slags formiddagsarbejde. Den tredie juni stod en forsikringsmand udenfor vor dør med en check på 3159 kr. og 29 øre. Det viste sig, at min fader i 1916, da jeg blev født, havde tegnet en forsikring, der skulle komme til udbetaling, når jeg var fyldt tredive år. Jeg havde ingen anelse herom. Så sagde min hustru: »Prøv at regne ud, hvad vi er gået ned i indtægt, da du hørte op i Landsnævnet for Børneforsorg!« Det gjorde jeg; min månedsløn der havde været 263 kr. og 25 øre; det multiplicerede jeg med tolv for at udregne årslønnen, og hjertet bankede i mig, da resultatet blev

3159! Det var, som Gud sagde til mig: »Tror du, jeg vil skyldte dig noget? Her har du dit + 29 øre!«

Det er nu så længe siden, og jeg er blevet så gammel, at jeg synes, jeg kan berette dette, skønt jeg nødigt omtaler noget fra min egen erfaring. Det blev mig en kraftig praktisk understregning af, at Gud er såre nådig, såre barmhjertig og også såre omsorgsfuld. Da jeg 3½ år senere forlod ministeriet, var det ikke svært for mig at stå uden nogen som helst menneskelig garanti – og det har ikke været svært en eneste dag siden – heller ikke, når det menneskelig talt så sort ud.

Tredive år før det skete, allerede i 1916, traf Gud gennem min fader en praktisk foranstaltning, der skulle glæde os i 1946, da vi skulle tage et lille skridt på troens skønne vej. Gud kender alt, længe før det sker. Vore behov kommer aldrig bag på ham.

Jeg kan derfor af Guds bundløse nåde sige et fuldtonigt *nej* til hans spørgsmål, om jeg har manglet noget i de fyrre år, der er gået, siden jeg fik min afsked »i Kong Frederik den IXs nåde og uden pension« – og mit hjerte kan ikke finde udtryk for, hvor stor Guds omsorg har været og altid er.

Ikke blot jeg kan sige dette klare nej, men også *enhver af de missionærer*, vi i årenes løb har sendt ud. Vi har aldrig givet en eneste af dem nogen garanti om et

bestemt månedligt beløb, men sagt, at de måtte drage ud i tillid til Herren, og at vi ville omslutte dem med vor forbøn og sende dem, hvad der måtte komme ind af gaver. Vi understregede også, at vi aldrig ville bede mennesker om penge til dem, lige så lidt som vi i nogen anden sammenhæng ville bede mennesker om penge; vi ville heller ikke direkte eller indirekte gøre opmærksom på aktuelle behov, thi Herren kender jo ethvert behov og vil på sin egen måde fylde det.

Han har aldrig skuffet. Således har han i nåde bekræftet, at han var med dem og med os herhjemme!

Jeg håber inderligt, at denne troens enkelthed og ukomplicerethed må blive bevaret. Nu vokser der en ungdom op, som ikke kender begyndelsen; de føler ikke værdien af denne troens enkelthed, thi dels har de ikke været med til at indføre den, dels har de aldrig oplevet noget andet. Derfor står de måske også i større fare for at miste den, thi hvad man ikke har kæmpet for, værdsætter man ikke så højt – og så kan det ene være lige så godt som det andet.

Det er min inderlige bøn, at også de må få nåde til at bøje sig under Guds vilje i alle henseender.

Måtte vi findes tro!

Måtte vi være og forblive bøjede under Guds vilje i denne som i enhver anden sag!